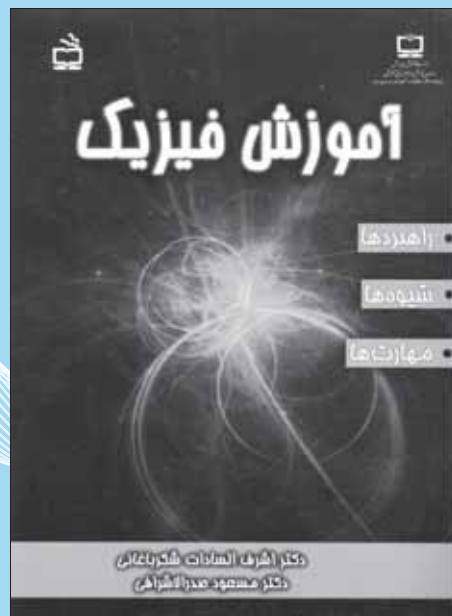

پاسخ به نقد کتاب آموزش فیزیک: راهِبردها، شیوه‌ها و مهارت‌ها

ابتدا لازم می‌دانیم از منتقد این کتاب که در بسیاری موارد از محاسن کتاب، از قبیل نگارش پژوهش‌محور و ترویج انجام کار گروهی و راهبردهای تصحیح کژفهمی و... یاد کرده است، تشکر کنیم و همچنین از توصیه ایشان به معلمان فیزیک و علوم، دانشجویان دبیری علوم تجربی و دبیری فیزیک و دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش فیزیک در جهت بهره‌برداری از این کتاب سپاسگزاریم.

شک نداریم که این‌گونه نقد منحصر به بهبود، اصلاح و ارتقای کیفی و محتوایی در چاپ بعدی کتاب خواهد شد و قطعاً نتایج آن نصیب مخاطبان اصلی خواهد شد که همان معلمان و دانشجویان هستند. در ادامه ضمن احترام به نظر منتقد محترم، پاسخ ما به نظرات مطرح شده، جهت روشن شدن افکار مخاطبان و همچنین ایجاد فضای سالم نقد، به شرح ذیل ارائه می‌گردد:

۱. استفاده از چند عبارت برای یک مفهوم توسط مؤلفان: در این خصوص مؤلفان قصد داشتند که مخاطبان کتاب با عناوین مختلف یک مفهوم و اصطلاح آشنا شوند.
۲. استفاده از عبارت متداول لاتین یک مفهوم و ترجمه‌اش در همان بخش: شیوه‌ای بود که مؤلفان کتاب به منظور بهره‌مندی خواننده کتاب با هر دو عبارت انگلیسی و فارسی یک اصطلاح اقدام به نگارش نموده‌اند.

تألیف: اشرف السادات شکر باغانی و مسعود صدر اشرفی

تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه)، چاپ اول، زمستان ۱۳۹۱

خداوند منان را شاکریم که توفیق نگارش کتاب آموزش فیزیک: راهبردها، شیوه‌ها و مهارت‌ها را، که به مدت پنج سال به طول انجامید، به ما (مؤلفان این کتاب) عطا نمود، تا بتوانیم تجربیات آموزشی بیش از بیست سال تدریس خود و همچنین یافته‌های پژوهش‌های مختلفمان را در این کتاب ارائه نماییم؛ به این امید که مطالب برای خوانندگان کتاب خود استفاده قرار گیرد.

در پاسخ به نقد کتاب آموزش فیزیک: راهبردها، شیوه‌ها و مهارت‌ها چاپ شده در مجله رشد فیزیک شماره ۱۰۵، زمستان ۱۳۹۲، ضروری است اشاره شود که این کتاب به منظور استفاده معلمان فیزیک و علوم، دانشجویان دبیری علوم تجربی و دبیری فیزیک و دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش فیزیک تألیف شده است. این کتاب اولین کتاب تألیفی است که به منظور آموزش این مخاطبان در ایران و با شرایط مدارس ایران تهیه شده است و انتظار می‌رود این کتاب مورد نقد و بررسی جدی از طرف جامعه علمی حوزه علوم قرار گیرد و مؤلفان نیز از آن استقبال می‌کنند.

۳. در عدم استفاده از استانداردهای فهرست‌نویسی و منابع‌نویسی: مؤلفان قصد داشتند تا به این ترتیب روش ساده‌تری از روش‌های منابع‌نویسی را در این کتاب معرفی و ابداع کنند هر چند این مورد را بارها داوران کتاب نیز قبل از چاپ کتاب مطرح کرده بودند، اما همان‌طور که در پاسخ بیان شد مؤلفان درصدد ابداع روش جدید بوده‌اند؛ ضمن اینکه ابداع این روش منوط به بی‌اطلاعی و یا کم‌توجهی به روش‌های فهرست‌نویسی و منابع‌نویسی از طرف مؤلفان نبوده است.

۴. نداشتن پانوشت: به منظور جلوگیری از شلوغ شدن صفحات کتاب، مؤلفان از هیچ‌گونه پانوشتی در صفحات این کتاب استفاده نکرده‌اند. در این ارتباط توضیحات مورد نیاز را، به‌صورت عدد مشخص، به انتهای فصل ارجاع داده‌اند. و مؤلفان این کتاب، این روش را از مزیت‌های این کتاب می‌دانند.

۵. ارائه ساده فناوری اطلاعات در کتاب: هدف از ارائه ساده بحث فناوری اطلاعات، ترغیب مخاطبان در استفاده از این مهارت در فرایند آموزش فیزیک است نه آموزش فناوری اطلاعات.

۶. لازم به ذکر است که ما کتاب دیگری نیز در ادامه مطالب این کتاب برای همین مخاطبان یعنی برای معلمان فیزیک و علوم، دانش‌جویان دبیری علوم تجربی و دبیری فیزیک و دانش‌جویان کارشناسی ارشد آموزش فیزیک - با عنوان از فیزیک تا آموزش فیزیک تألیف کرده‌ایم که توسط انتشارات شعاع در تابستان ۱۳۹۲ به چاپ رسیده است؛

و در مورد بعضی از مطالب ارائه شده در کتاب که از نظر منتقد کتاب به اختصار پرداخته شده؛ در کتاب «از فیزیک تا آموزش فیزیک» کامل‌تر توضیح داده شده است. در مجموع ما مؤلفان از منتقدان ارجمند که با دقت فراوان و موشکافانه تمامی صفحات کتاب را مورد بررسی و واکاوی قرار داده و حتی به جزییاتی چون ایرادات تایپی نیز اشاره (هر چند این امر چندان عجیب نیست زیرا معلمان با ایرادات تایپی موجود در کتاب‌های درسی توزیع شده به مدارس، آشنایی دارند) و در ضمن به نقاط قوت این کتاب نیز به خوبی اشاره کرده است، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

لازم به یادآوری است ایرادهای مطرح شده در مقابل حسن‌های کتاب بسیار کم‌رنگ است. هر چند قلم منتقد سعی در پررنگ نشان دادن این موارد داشته است. و در واقع به‌دلیل نوآوری‌های موجود در این کتاب مؤلفان کتاب توقع چنین برخوردی از منتقد کتاب داشته‌اند زیرا همواره هر نوع شیوه جدید و بدیع با مخالفت منتقدان روبرو می‌شود. در نهایت ما همچنان اعتقاد داریم که این کتاب با ویژگی‌های خاصی که دارد بی‌نظیر است. چرا که برای بیان ساده فرایند آموزش شامل راهبردها، شیوه‌ها و مهارت‌های آموزش تلاش فراوان نموده‌ایم تا این کتاب را به منظور استفاده تمامی معلمان فیزیک و علوم کشورمان، دانش‌جویان دبیری علوم تجربی و دبیری فیزیک و دانش‌جویان کارشناسی ارشد آموزش فیزیک به آنان تقدیم نماییم. همچنین از دریافت نظرات ارزشمند دیگر همکاران، معلمان و دانش‌جویان محترم و علاقه‌مند به امر آموزش و فنون آموزش روز دنیا استقبال می‌کنیم.